

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Heraclidi Episcopo. 10.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

que honoris studio, sed ut hominum salutem consulant, ea agunt, quæ agunt.

Aphrodisio Presbytero. 8.

Quandoquidem ei, qui mœrore obrutus & profligatus est, molestorum narratio solatij non nihil affert, ac præsertim cum ad synceros amicos fit (silentio quippe ingrauescit calamitas. Per multi siquidem ob pectore pressas ac silentio traditas miseras suas in graues & periculosos morbos inciderunt) idcirco eos, qui calamitates suas commemorare cupiunt, blâdè ac suaviter admittere oportet, ac posteaquã illi per huiusmodi sermonem dolore leuati fuerint, tum demum, eam, quam par est medicinam adhibere. Nam si confestim ipsi ora obstruamus, tum inhumaniorum hominum existimationem colligemus, tum remedium imbecille atque inualidum reddemus, nimirum ipsa doloris flamma illud repellente. At si mitigato dolore pharmacum imponamus, duplex lucrum consequemur, alterum quod humani ac misericordes erimus, alterum quod morbum depellemus.

Anfonio, Dionysio Correctori. 9.

Eos, qui de rebus iudicant, acutissimo ingenio esse oportet, & eorum, qui loquuntur facundiam, & eorum, quæ dicuntur, probabilitatem ac verisimilitudinem missam facientes, sensa ipsa introspicere, atque hinc expiscantes, veritatem haurire queant.

Heraclidi Episcopo. 10.

Vox hæc λόγον, vir eruditissime, non unam duntaxat significationem habet. Cum enim prima syllaba acuitur, oraculum significat. Cum autem secunda, id quod ex diuino præscripto Pontificis pectori impositum erat, quasi λόγος ἱερὸν, id est, rationis sacrum, aut domum, aut delubrum. Quoniam autem, cur Pontificis pectori imponeretur, ex me quæris, hoc

ὀλιγοῦσιν βιάσθρον. ἔ γὰρ φιλοσοφῶμενοι, ἀλλὰ τῆς σωτηρίας τῆς ἀνθρώπων φροντίζοντες, δρωσιν ἂν δρωσίν.

Ἀφροδισίῳ πρεσβυτέρῳ. η.

Ἐπειδὴ φέρῃ πνῆ ὡς ἀμυθία τῶ ὑπὸ λύπης βεβαπισμένῳ τῆς λυπηρῶν ἢ ἀφήγησις, καὶ μάλιστα ὅταν πρὸς γνησίως γίνηται. ἢ γὰρ πιαπὴ πολλοῦ χρόνου χαρακτηρήσαντες, καὶ σιγῇ ταῦτα ὡς ἀδεδυκότες, εἰς χαλεπὰ ἀειπέσοι πάθη, καὶ τοὺς βελομένους τὰς ἐαυτῶν διηγεῖσθαι συμφορὰς, ἡμέρας προσέσθαι, καὶ μετὰ τὸ κρηθίσθαι διὰ τῆς λόγων τὸ πάθος, τότε πλὴν ἐνδεχομένων προσφέρειν θεραπεῖαν. εἰ μὴ γὰρ ἐξ ἀρχῆς αὐτὸς ἐπιτομισθῆναι, καὶ ἀσυμπάσαν κτησόμεθα δόξαν, καὶ τὸ βόηθημα ἀσθενῆς σποφασθῆναι, τῆς ἀκμῆς αὐτῶ παραθεσθῆναι. εἰ δὲ μετὰ τὸ κρηθίσθαι τὸν πόνον ἐπιθέσθαι τὸ φάρμακον, δύο κερδανθῆναι, καὶ τὸ συμπάθειν εἶναι, καὶ τὸ μὴ ἀφαιματῆν τῆς θεραπεῖας.

Ἀδωνίῳ, Διονυσίῳ κορρίκτῳ. θ.

Χρὴ τὸς τῆς πραγμάτων κριτὰς, ὄξυτάτης εἶναι πρὸς τὸ νοεῖν, ἵνα καὶ πλὴν τῆς λεγόντων δεινότητά, καὶ τῆς λεγομένων πιθανότητά παρέηται, εἰς αὐτὸ τὸ βᾶθος τῆς νοημάτων κρηθίσαι διωθῆται, καὶ κῆθεν θηρεύσαντες, ἀνιμῶσθαι τὴν ἀλήθειαν.

Ἡρακλείδῃ ἐπισκόπῳ. ι.

Τὸ λόγον, ὡς ἐλλογμάτατε, ἔ τὸ αὐτὸ μινύει ἀλλ' ὅταν μὲν ἢ πρῶτη ὀξύηται συλλαβῇ, κρηθισθὸν διλοῖ ὅταν δ' ἢ δευτέρῃ, τὸ ἐπὶ τῷ σφύρα τῷ ἀρχερέως ἐπιτελλῶσαι θεασθῆναι, οἷον λόγος ἱερὸν, ἢ οἶκον, ἢ τέμενος. ἐπειδὴ δὲ φῆς, καὶ τίνος ἐνεκεν τῷ σφῆται τῷ ἀρχερέως ἐπετίθετο; φημί, ὅτι πρῶτον

τον

τον ἰδὸν ἐχρῆν τῷ θυμῷ, καὶ ἔπιθυ-
μητικῶς λογιστικῶς, ὡς τῶν ἡνίοχον ἐπο-
χῆσθαι, ἔπειτα ὅτι τῷ ἱεροιδύνῳ
ἔχει τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν σαφηνείαν
ἐγκυλλώπιμα ἐναί, τῷ γὰρ λογίῳ
ἐπέκειτο ἡ δὴλωσις καὶ ἡ ἀλήθεια ἢ
ἰδὸν τὴν σαφηνείαν, ἡ δὲ τὰ ληθῆς ἐμ-
φαίνεσθαι, εἰ δὲ ἐξ ἄλλως βέλῃ νοῆσαι.
ἔπειθ' ἰδὸν ἐν ἀξίῳ λόγῳ
ἄρετῃ ἢ ἀλήθειᾳ. τῷ δὲ παρορμητικῷ,
ἢ σαφηνείᾳ. τὰ δὲ ἐπειθ' ἡ καὶ ἐκ-
λαμψίς πρὸς ἐγίνετο, ὡς φασι, ἐν τοῖς
ληθοῖς ἐκείνοις, ὅτε εἰ τὰ ἀδύνα ἐπέλ-
λετο ἱερορρήσων, καὶ ἐδήλωσ' ἀλθῶς τὰ
λέγόμενα, τῶ τοῖς κεκλυται τοῖς ὀνό-
μασι.

Θεοκτίστω. ια.

Βασάνιστον ἀκριβῶς, ὡς βέλπει, καὶ
ἐπιρροῆς αὐτὸν διχαστικῶς γέμοντα. ὡς
γὰρ εἶπεν, ὁ ἀπλῶς καὶ ἐκ παρόδου,
ἰδὸν πινὸς καὶ ἐπιθυμίας, ὡς μοιχῶς
πρωρηθήσεται. ἡ γὰρ ἄν καὶ ἀνῆντον
ἰδὸν τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀλογος ἢ ἀπειλή,
ἀλλ' ὁ βλέπων γινώσκῃ παρὰ τὸ ἐπι-
θυμητικῶς, τῆς τῆς, ὁ ἐκ παρορμη-
τικῶς τὸ πάθος ἐπιπαρόμνος, ὁ τῆς
ἔργον πηλῶς, ὁ συνεχῶς ἐφεδρεύων, καὶ
τῆς συνεχῆς καὶ ἀκρατίας φθῆσθαι θεο-
πέταν τὸ πάθος, ἢ δὴ ἐμοίχευσεν ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτῆς. τὸ γὰρ ἦδη, τοῖς μὴ
βραχύτατοι ἐχουσι πῖν νοῦν, ἐμφο-
νεα παρὰ τῆς ἀδύνατος ἐπιθυμω-
τικῶν εἰρησθαι. τί γὰρ εἰ καὶ ὑπανδρος
εἶν ἐκείνη καὶ σώφρων, καὶ ὑπὸ πολ-
λῶν φυλάττοιτο, πῶς τῷ ἐρωτι εὐ-
χέρως εἶν. οὐκοῦν εὐκότως εἰρησθαι,
ἢ δὴ ἐμοίχευσεν, ὁ τῆς πρᾶξῆς ὡς
ἀποχόμνος ἄν, εἴγε ὅσα τε ἰδὸν, εἰ μὴ
πᾶσα ἢ τῆς ψυχῆς ῥόμῃ τῷ ἐρωτι ἰδὸν
ἄφρονισσα, ὡς ἂν καὶ τὸ σῶμα
ἐπέσθῃ συνεχῶς φοιτῶν, καὶ ἀκρατίαν
ὀφθαλμοῖς ἐστὶν τὸ πάθος. ὅπου γὰρ
πολλοὶ καὶ ἐρωτες, ἐρυθειῶσιν εἰς ἐκεί-
νας βλέπειν. Εἰ δὲ δόξης ἐρωτος ὀφθαλ-

primùm respondeo, quia ira & cupiditati
rationem aurigæ in modum infidere oportebat.
Deinde, quia ei, qui sacerdotij munere fungitur, veritatem ornamenti loco esse conuenit. Siquidem τῷ λογίῳ, id est, rationali, δὴλωσις & ἀλήθεια inhærebant, quarum altera perspicuitatem, altera veritatem significat. Quòd si alio adhuc sensu id explicari cupis, id ea ratione fiebat, quia internæ rationi veritas congruit, ei autem, quæ sermone profertur, perspicuitas. Denique quia splendor quidam, ut nō nulli aiunt, in lapillis illis existeret, cum ad Sancta sanctorum sacrificiæ causa se cōferret, atque ea, quæ euentura erant, verè declarabat, his fortasse nominibus appellata sunt.

Teoctisto. ιι.

Perpende diligenter, optime vir, ac videbis eum æquitate ac iustitia refertum esse. Non enim dixerit, Qui simpliciter ac per transitum aliquam viderit, eamque cōcupierit, ut adulter puniretur (sic enim res irrita fuisset, ac nulla ratione nixa comminatur) verum, Qui videt mulierem ad cōcupiscendam eam, hoc est, qui ex antecede cogitatione lididinis affectum attrahit, qui nihil aliud operis sibi proponit, qui sine intermissione insidiatur, atque assiduo prospectu affectu fouet, iam mœchatus est in corde suo. Particula enim ista, Iam, omnibus, nisi qui per exigua & hebeti mente sint, perspicuum illud facit, hæc verba de iis dicta esse, qui res eas aggrediuntur, quas nullo modo cōsequi possunt. Quid enim, si illa & viro copulata sit, & pudicitia præster, & à multis custodiatur, quonam pacto ab amante facillè subigetur: Merito itaque dictum est, Iam mœchatus est: quia videlicet ab actione minime abstinuisset, si ea in ipsius potestate sita fuisset. Nisi enim vniuersum animæ robur amoris succubuisset, haudquaquã corpori quoque persuasum fuisset, ut continenter incederet, ac libidinosis oculis affectum suum pasceret: quippe cum multi